

РОЗРОБЛЕННЯ ТЕСТІВ І КРОСВОРДІВ ЯК ФОРМА АКТИВІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ-МЕНЕДЖЕРІВ

**Тоцька Олеся, к. е. н., доцент кафедри менеджменту
СНУ імені Лесі Українки, м. Луцьк**

У 2018 р. Міністерством освіти і науки України було затверджено стандарт вищої освіти для бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 073 «Менеджмент». Особливістю цього та інших подібних документів є відсутність у їх складів переліку дисциплін і тем, які повинні вивчати майбутні фахівці, що сприяє академічній свободі працівників закладів вищої освіти. Натомість стандарт містить перелік компетентностей випускника (інтегральну, загальні, спеціальні), а також нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання. Зокрема, до компетентностей бакалавра віднесено:

- а) здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;
 - б) навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
 - в) здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями;
 - г) здатність генерувати нові ідеї (креативність) тощо.
- Окрім того, він повинен:
- а) виявляти навички пошуку, збирання й аналізу інформації;
 - б) демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним [1].

Розвинути та поглибити наведені вище компетенції та зазначені навички студентам, на нашу думку, допоможе самостійне розроблення ними тестових питань і кросвордів. Адже в початковому плані можуть бути суто теоретичні дисципліни, чи певні курси можуть містити ознайомчі лекції, які не потребуватимуть подальшого розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень і командної роботи. Задля того, щоб не перетворювати практичні або семінарські заняття по цих темах на переказування студентами вивченого тексту, можна запропонувати одній частині з них підготувати тести по пройденому матеріалу, а іншій – кросворд із ключовим словом (розробка тестів і кросвордів має чергуватися). Таке завдання заставить студента, по перше, ознайомитися з лекційним матеріалом вдома (не вчити його на перерві чи занятті), а по-друге проявити перераховані вище здібності та навички.

Зокрема, на нашу думку, оптимальною для студентів 1-2 курсу є розроблення ними на основі однієї теми десяти питань першого рівня, на які потрібно запропонувати чотири варіанти відповідей, одна з яких є правильною. Для старшокурсників завдання можна ускладнити – підготовка десяти питань першого рівня та п'яти питань другого рівня, які містять 2–4 правильні відповіді з чотирьох запропонованих. Водночас ключове слово в кросвордах студентів 1-2 курсу може містити 10-11 букв, а в кросвордах старшокурсників 12-15.

На практичному/семінарському занятті кожен автор тесту чи кросворду зачитує питання й отримує відповіді. Дозвіл для озвучення відповіді, а також підрахунок правильних відповідей веде інший студент, який виконує роль «писаря». Слід зазначити, що на наступному занятті роль «писаря» виконує вже інший студент.

У підсумку, оцінку за практичне/семінарське заняття можна розбити на дві частини: одна – за самостійну розробку тестових питань або кросворду, інша – за правильні відповіді на запитання одногрупників (чим більша їх кількість, тим вища оцінка). Однак студент, який не дав жодної правильної відповіді також повинен отримати якийсь мінімум, тобто градація оцінок повинна закінчуватися на позначці, вищій за нуль балів.

Оскільки «писар» не дає відповідей на запитання, бо зайнятий підрахунком і стеженням, за тим, хто перший готовий відповідати, то він у цей день отримує максимальну оцінку. Саме тому честь бути «писарем» випадає переважно тільки один раз протягом вивчення курсу (якщо кількість студентів більша або рівна кількості практичних чи семінарських занять).

У результаті, викладач стимулюватиме студентів до:

- 1) вивчення й аналізу матеріалу лекції;
- 2) використання інформаційних технологій для набору тексту тестів і кросвордів;
- 3) швидкості мислення при відповідях на питання;
- 4) самокритичності при подачі неправильних відповідей.

А саме заняття відбуватиметься у невимушеній атмосфері з елементами інтелектуального змагання. Якщо ж практичне заняття передбачатиме ще розв'язування задач, ситуаційних вправ чи чогось іншого, то час, відведений на тести/кросворди, можна скоротити.

1. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: Наказ МОН України від 29 жовт. 2018 р. № 1165.